

Vedlegg 3 til protokoll – Hovedtariffoppgjøret 2024 for Bedriftsavtalen:

Partssammensatt utvalg – vurdering av behov for endringer i Bedriftsavtalen for å møte de krav til omstilling og kompetansebehov de ulike bransjene står overfor

Bakgrunn:

Befolkningsutviklingen går raskt i retning av en aldrende befolkning, med færre i yrkesaktiv alder. Dette skaper utfordringer med å dekke bedriftenes behov for kompetent arbeidskraft, og å sikre samfunnet tilgang til nødvendige varer og tjenester. Vi har dårlig tid til å gjennomføre den grønne omstillingen av samfunnet som er helt nødvendig.

Så vel grønn omstilling som teknologisk utvikling med digitalisering og bruk av kunstig intelligens vil føre til at arbeidsoppgaver blir borte, nye oppgaver kommer til, og nye måter å jobbe på krever annen type kompetanse. Omstillingsbehovene er her allerede. Det vil bli enda viktigere for bedriftene og deres ansatte å videreutvikle egen kompetanse for å kunne løse framtidens behov – og organisere arbeidet slik at framtidens arbeidsoppgaver blir løst.

En utfordring framover for partene på Bedriftsavtalen, som vi deler med resten av norsk arbeidsliv, vil fortsatt være å legge til rette for tilgang til nok og riktig arbeidskraft til å løse de arbeidsoppgavene som skal utføres framover. Arbeidskraft og kompetanse blir trolig knapphetsgoder framover, som må brukes der den gir størst nytte for samfunnet.

Omstillingen vil se forskjellig ut i de ulike bransjene. Mens teknologisk utvikling og robotisering kan løse en del av dagens arbeidsoppgaver i noen bransjer, vil bruk av kunstig intelligens gjøre at arbeidsoperasjonene i andre bransjer vil kunne utføres på helt annen måte enn i dag. Samfunnsbedriftene anbefaler at de sentrale partene danner seg et felles bilde av hvordan utviklingen vi allerede står oppe i, vil påvirke de ulike bransjene som følger Bedriftsavtalen.

I årets tariffoppgjør har dette vært tema også i andre tariffområder, med særlig fokus på økende kompetansebehov. Det vil være viktig for partene i vårt tariffområde å holde oss orientert om utviklingen i andre deler av arbeidslivet.

Partene viser til arbeidet med en kompetansereform som er avtalt i meklingen mellom Fellesforbundet og Norsk Industri, og er enige om å følge med på utviklingen av denne reformen i perioden. Partene viser også til Kompetansereformutvalget, og forventer at regjeringen i dialog med partene, etablerer en hensiktsmessig oppfølging av forslagene fra utvalget. Partene er enige om å ha en dialog om hvilken betydning resultatene av disse prosessene har for tariffområdet.

Gjennom å opparbeide en felles virkelighetsforståelse om hva som kommer, kan partene også tidlig kunne kartlegge hvilke tariffvilkår som gjør bedriftene og deres ansatte rustet til å møte nye utfordringer gjennom rettfærdig omstilling. Samfunnsbedriftene vil derfor foreslå et partssammensatt utvalg med følgende

Mandat:

Det partssammensatte utvalget skal sette seg inn i hvordan samfunnsutviklingen vil påvirke de ulike bransjene som følger Bedriftsavtalen og arbeidstakerne i disse bransjene.

Utvalget skal kartlegge hvilke omstillingsbehov de ulike bransjene står overfor, og hva det vil innebære, blant annet kompetansemessig, for hvordan bedriftene i de ulike bransjene skal kunne oppfylle det samfunnsoppdraget de er satt til å ivareta. Arbeidet er omfattende, og det er naturlig å starte med et par bransjer før utvalget går videre med øvrige. Det er hensiktsmessig å ta utgangspunkt i avfallsbransjen og revisjonsbransjen, for å høste erfaring med bransjer som på ulikt vis berøres av grønn omstilling og digitalisering¹.

Utvalget kan invitere framtidsforskere og andre relevante miljøer til å bidra inn i arbeidet, for å øke egen kompetanse på feltet. Dersom utvalget ser seg tjent med å sette ut utredningsoppdrag på hele eller deler av kartleggingsoppdraget, må finansiering avklares mellom partene i forkant.

Når utvalget har kommet fram til en felles virkelighetsforståelse om hvordan utviklingen vil påvirke de ulike bransjene, skal utvalget vurdere om det er behov for endringer i Bedriftsavtalen for å legge til rette for en bærekraftig omstilling ute i bedriftene.

Det partssammensatte utvalget skal igangsettes tidlig høst 2024, og skal rapportere til partene senest 1. april 2026. Utvalget bes også rapportere til partene ved naturlige milepæler i arbeidet. Utvalget kan be partene om utsettelse av frist for endelig rapport til et senere tidspunkt dersom arbeidet viser seg å bli for omfattende for en tariffperiode.

¹ Energibransjen er også en svært interessant bransje som berøres sterkt av behovet for omstilling. Samfunnsbedriftene ønsker å åpne for at Energibransjen kan gjøres til en del av arbeidet i det partssammensatte utvalget, dersom partene på Energiavtale I og II ser seg tjent med å delta i dette arbeidet.